

Bizarre jeugd levert bestseller op

sten Burroughs: 'Ik had verwacht dat de lezers geschokt zouden zijn. Dat was niet zo.' foto Unieboek

Augusten Burroughs werd als jongen 'weggegeven' aan een vreemde psychiater en heeft in zijn jeugd de bizarre dingen meegemaakt. Hij heeft de autobiografische roman 'Er klopt iets niet' over geschreven, die in de Verenigde Staten een absolute bestseller is.

door
Jacques Geluk

"Ik ben ontwaakt uit mijn jeugd met het gevoel dat ik een vliegtuigongeluk had overleefd", zegt de Amerikaanse auteur Augusten Burroughs (38). Het is dan ook niet niets wat hij allemaal heeft meegemaakt tijdens het opgroeien in de jaren zeventig en tachtig. Hij vertelt zijn bizarre levensverhaal in zijn autobiografische roman 'Raining with scissers', die nu als 'Er klopt iets niet' in het Nederlands is verschenen.

"Alles dat ik schrijf is waar, alleen de namen en opvallende kenmerken zijn veranderd." Zijn ouders gaan vechten en scheidend door het leven. Als reactie gaat Augusten obsessief gedrag vertonen. Zijn sieraden moeten net zo glimmen als die van Donnie Osmond en zijn haar moet perfect glad zijn, als plastic.

"Jarenlang heb ik gewoond in het roze huis van mijn moeder's psychiater dr. Finch en zijn bizarre gezin." De kersbooms staat er in de zomer nog en de elektroshockmachine wordt door de kinderen gebruikt om saasie momenten spannender te maken. "Een deel van me was geschokt. Ik trok me terug in mijn eigen wereld. Er was maar een volwassene die aandacht aan me besteedde: de door Finch 'geadopteerde' Neil Bookman, een man

van wie ouders zeggen dat je er beter niet mee om kunt gaan. Hij was in de dertig en ik dertien toen hij me voor het eerst in de praktijk liet kennismaken met wat homoseksuelen met elkaar doen. Als volwassene had hij veel overwicht op me, maar aan de andere kant had ik hem onder controle, omdat ik zijn emoties ge- en misbruikte. Mijn jeugd is een groot psychiatrisch avontuur geweest en toch ben ik nu het tegenovergestelde van wat mensen van mij zouden verwachten. Ik ben heel rationeel, in balans en zelfs conservatief. Ik ben geen wilde, gekke schrijver geworden. Bij de dokter zijn vreemde dingen gebeurd. Hij heeft me bourbon te drinken gegeven en tabletten laten slikken, zodat ik in een ziekenhuis zou worden opgenomen wegens een zelfmoordpoging. Dan hoorde ik tenminste niet naar school. Ik was naïef, had geen antwoorden op wat er rondom me gebeurde. Ik bleef langer bij Finch dan gedacht, maar waar moest ik heen? Bij mijn moeder wonen was, gezien haar psychische toestand, geen alternatief. Het was verschrikkelijk, tegelijk genoot ik van de enorme vrijheid die ik had. Toch was ik ook toen redelijk stabiel en in sommige opzichten vrij volwassen. Ik moest wel om te kunnen overleven in een omgeving waarin alles uit de hand leek te lopen. Zelfmedelijden heb ik nooit gekend." Met Finch' dochters Natalie, die zich heeft laten adopteren door een rijke patiënt, en Hope, die dan secretaresse is bij haar vader en door hem wordt geschoffeld omdat ze zijn masturbatorium ontheiligt, kan hij het redelijk vinden. Augusten Burroughs beschrijft zijn ervaringen zeer gedetailleerd. "Gelukkig heb ik een dagboek bijgehouden, waarin ik ook dialogen heb genoteerd. Jarenlang heb ik het bewaard in verzegelde dozen, waardoor ik me koning die ik anders vergeten zou zijn kon herinneren. Maar", zegt hij peinzend, "eigenlijk kun je je kindertijd niet vergeten."

Hij gaat met Natalie in een appartementje wonen om te studeren. Dat duurt niet lang. Nadat hij van zijn moeder hoort dat zij is verkracht door Finch in de motekamer waar hij haar behandelde, vlucht hij weg. Hij vindt een betaalbaar appartement in Holyoke, Massachusetts, droomt van New York (waar hij nu woont) en vindt werk als ober.

Alcohol

Het is 1984, Augusten is dan bijna 20. "Ik ben in de reclame gaan werken, eerst in San Francisco. Ik wierp me helemaal op mijn werk, maakte zoveel uren als ik kon en verdiende goed. Op een gegeven moment ben ik aan de drank geraakt. Ik kwam er vanaf en viel terug. Het werd van kwaad tot erger, alcoholvergiftiging was niet ver meer weg. Ik kreeg hartproblemen en ging hallucineren. In 1999 besloot ik te proberen of ik een boek kon schrijven. Zeven dagen achtereen schreef ik aan 'Sellavision', een boek over thuiswinkelkanalen op televisie. Ik had geen idee, geen plot, maar mijn agent kon het verkopen. Het was een ongelooflijke sensatie toen ik me realiseerde dat ik een auteur was, wiens werk werd uitgegeven. 'Er klopt iets niet' is mijn tweede boek en helemaal autobiografisch. Ik had nooit verwacht dat het zou worden uitgegeven, maar het is een bestseller geworden. Ik had wel verwacht dat lezers geschokt zouden zijn. Dat was niet zo. Ook niet over wat er tussen mij en Neil gebeurde, maar misschien kijken ze bij twee mannen de andere kant op. Veel mensen hebben een verknipte jeugd gehad, die buiten de normen viel. En ineens was daar een boek over een gekke kindertijd..." Zijn moeder heeft haar hele leven gedichten geschreven, waarbij Augusten van jongs af aan als klankbord moest fungeren. Ze heeft er nooit succes mee gehad en nu ze, na een beroerte, halfzijdig verlamd is geraakt, worden ze gepubliceerd in vrouwen- en invaliden-

blaadjes. Hij gelooft niet dat hij zijn schrijverstalent van haar heeft. "We schrijven niet op dezelfde manier, maar dankzij haar voel ik me op mijn gemak bij het spelen met woorden. Nu ik dit boek heb geschreven begrijp ik mijn kindertijd beter, hoewel er sedertdien vele jaren zijn verstreken. Het voornaamste voordeel is dat ik me niet meer schaam, het kan me niet schelen wat mensen van me denken. Toen ik niet uit die gekke wereld was gestapt wilde ik mezelf opnieuw uitvinden. Ik heb zelfs wat aan mijn eigen naam veranderd, omdat ik een totaal andere persoon wilde worden. Uiteindelijk ben ik precies dezelfde gebleven, maar ik ben nu wel een stuk gelukkiger dan toen." Alleen zijn directe familie heeft 'Er klopt iets niet' gelezen.

"Mijn moeder was er niet gelukkig mee", zegt hij. En dat is niet verwonderlijk, want miljoenen lezers hebben inmiddels kunnen lezen over haar psychische problemen en depressies, de onorthodoxe behandelingen die ze onderging bij dokter Finch, haar lesbische en andere affairs, zoals met een man die bij haar in de intiching zat en die dat zonnige van haar ook wel eens wil pakken, omdat 'die dat wel lekker zal vinden'. Een volgende bizarre ervaring voor Augusten. "Mijn broer was zeer geraakt door het boek, omdat hij vond dat daarin omze kindertijd heel goed in woorden wordt gevangen." De sympathieke, wat verlegen Augusten, brengt volgend jaar in de VS 'Magical thinking' uit. "Het volgende boek dat ook bij jullie verschijnt is 'Dry', over wat er na mijn jeugd met me is gebeurd. Dat verhaal begint in Manhattan, waar hij een goedbetaalde reclamebaan heeft. Hij verbergt zich achter een glas Martini voor de demonen uit zijn verleden om uiteindelijk met zichzelf in het reine te komen.

Augusten Burroughs: 'Er klopt iets niet'. Uitgever Unieboek. Prijs € 15,99.